

De Belgische big jump ‘voor proper water’ is ook hard nodig in Nederland: volgend jaar in Breda

MEER (B) - Aftellen en twintig durfallen plonzen zondagmiddag de Mark in. Locatie: natuurgebied de Aschputten in het Belgische Meer, vlak over de grens. Het water is gecheckt door de gemeente Hoogstraten. Alleen gezonde volwassenen mogen de *big jump* wagen, zwangeren en kinderen niet.

Palko Peeters 09-07-23, 20:51

•
•

Het zegt iets over het dunne draadje waar de waterkwaliteit aan bungelt. Zwemmen in het open water van de Mark is niet verboden, maar wordt zoals op zoveel plekken wel ontraden. Natuurpunt Markvallei (B) en Vereniging Markdal (NL) trekken al langer samen op om het water schoner te krijgen.

De *big jump* is ontstaan na de hereniging van Oost- en West-Duitsland. De rivier de Elbe stond in 1990 symbool voor de ‘duik’. Doel: aandacht vragen voor het door de industrie in die tijd sterk vervuilde water. Sindsdien doen tal van landen in Europa mee aan de sprong, altijd klokslag drie uur, altijd op de tweede zondag van juli.

Jump komt naar Breda

Opmerkelijk: in Vlaanderen wordt de jump op wel dertig plekken gedaan, in Nederland op geen enkele plek. Hoe dat komt? Jan Roovers (Vereniging Markdal) heeft er niet zo snel een antwoord op. Bart Royens (Markvallei): „Wij hebben hier wel veel gedaan aan promotie.” Maar volgend jaar, belooft Roovers, komt de *jump voor proper water*, zoals de Belgen zeggen, naar Breda: „We zoeken nog een mooie plek.”

De *big jump* heeft, ook door corona, wel even stil gelegen. Royens: „Vanaf 2015 zagen we dat de kwaliteit niet snel genoeg verbeterde en hebben we het vorig jaar weer opgepakt. Zuiver oppervlakte water is enorm belangrijk, voor ons drinkwater en gezond voedsel. Het is de basis.”

Samenwerking is onontbeerlijk

Zo wordt de Mark zoals zoveel rivieren nog altijd geplaagd door hoge concentraties stikstof en fosfor en overtollige kunstmest. Van Nederlandse kant wordt dan kritisch gekeken naar de Belgen, maar ‘onze handen’ zijn ook niet schoon. Water is grensoverschrijdend, samenwerking onontbeerlijk, is de stelling.

Dat er nu alleen gezonde volwassenen mogen springen komt vooral door overschrijding van de grenswaarde van de E. colibacterie (of poepbacterie) in het water. Oorzaak is onder meer dat 17 procent van de huishoudens in Hoogstraten niet is aangesloten op de rioolwaterzuivering. Dat moet en kan beter. Aan de andere kant: bij zware regenval kan ook in Nederland het fenomeen ‘overstort’ voorkomen, dat niet gezuiverd rioolwater op het oppervlaktewater terecht komt.

En dan was er recent nog sprake van bolletjes plastic, ‘nurdles’, in het Markwater, ook ter hoogte van Breda. Naar verluidt zijn de milieudiensten in het grensgebied de dader(s) op het spoor. Sowieso is plastic in het water iets waar met alle kracht volgens de natuurvorschers een einde aan moet komen.

Water wordt de nieuwe crisis, als we niet oppassen

Karin van den Berg, Waterschap Brabantse Delta

Niks doen is geen optie

Hoe dan ook: volgens de Europese Kaderrichtlijn Water (2000) zou de waterkwaliteit in 2015 op orde moeten zijn. Dat is dus uitgesteld naar 2027. Overheden en waterschappen moeten alle zeilen bijzetten om dat te halen. Peter Smittenaar, oud-directeur van woonzorgcentrum Elisabeth in Breda en secretaris van Markvallei, is stellig: „Dat is niet haalbaar, vrees ik.” Maar volgens Smittenaar, die al dertig jaar in Meer woont, is niks doen geen optie.

Een van de springers is ook schepen Arnold Wittenberg van Hoogstraten. Hij gelooft in de missie van de *big jump*. Het waterpeil is volgens hem ook een zorgenkindje, de verdamping in deze warme periode is enorm. Dat geldt ook voor zwemplas De Mosten iets verderop. Daar hangt nu nog de 'blauwe vlag' voor goede zwemkwaliteit.

Maar met de klimaatverandering en de droge periodes hangt de vlag wel bijna halfstok. Karin van den Berg uit Hooge Zwaluwe, lid algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta, plonst er ook in. „Water wordt de nieuwe crisis, als we niet oppassen.”